

**CĂPITAN ANTON CRIHAN –
LUPTATOR CONSECVENT PENTRU UNIREA DIN 1918**

**CAPTAIN ANTON CRIHAN –
CONSISTENT FIGHTER FOR THE UNION OF 1918**

Colonel (r.) conf.univ. dr. Anatol MUNTEANU*

Rezumat: *Căpitanul Anton Crihan, în cadrul Armatei Ruse, participă la lupte în Primul Război Mondial, apoi participă la renașterea națională a militarilor români-moldoveni din garnizoanele Odessa, Herson, Iași, etc. Cheamă și pregătește Congresul ostașilor moldoveni, înființează și votează Sfatul Țării, conduce Cohortele (detașamente de Miliție) în lupta cu dezertorii și jefuitorii ruși dispuși pe teritoriul Basarabiei și colaborează activ cu Armata Română pentru dezrobirea Moldovei de peste Prut. Ca deputat, și om politic, participă la elaborarea Legii Reformei Agrare și punerea acesteia în practică, ajutând țăranii moldoveni. După terminarea Marelui Război și înfăptuirea Unirii, face studii universitare la Iași și în Franța la Sorbona. Devine doctor și profesor universitar, șef de catedră, la Universitatea Politehnică din Iași și la Facultatea de Agronomie din Chișinău (1934 - 1940) și va fi ales deputat în Parlamentul României în 5 legislaturi. După ocuparea Basarabiei de sovietici, din 1945, intră în ilegalitate și trece fraudulos frontiera română, refugiindu-se în Iugoslavia, apoi în Franța și Statele Unite ale Americii (SUA), promovând lupta pentru unitatea națională a românilor. Muncind și locuind în SUA până la vârsta de 100 de ani, va trece la cele veșnice, la 9 ianuarie 1993, în Saint Louis, Missouri și va fi înmormântat în România, la Chișinău, în 1993.*

Cuvinte cheie: *Primul Război Mondial, cadre militare, Comitete ostășești, Sfatul Țării, Legea agrară, țărani moldoveni, politică, deputat, ilegalitate.*

Abstract *Captain Anton Crihan, in the Russian Army, took part in battles in the First World War, then participated in the national revival of the Romanian-Moldovan military in the garrisons of Odessa, Herson, Iasi, etc. He calls and prepares the Congress of Moldovan soldiers, sets up and votes for the Country Council, leads the Cohorts (militia detachments) in the fight against Russian deserters and robbers on the territory of Bessarabia and actively collaborates with the Romanian Army for the disobedience of Moldova across the Prut. As a deputy and politician, he participated in the drafting of the Agrarian Reform Law and its implementation, helping the Moldovan peasants. After the end of the Great War and the achievement of the Unification, he studied at Iasi and in France at the Sorbonne. He became a doctor and university professor, head of department, at the Polytechnic*

---

* Membru corespondent al Academiei Oamenilor de Știință din România, email: anatol_munteanu@yahoo.com

University of Iasi and at the Faculty of Agronomy in Chișinău (1934-1940) and was elected to the Romanian Parliament for five terms. After the occupation of Bessarabia by the Soviets in 1945, he became illegal and fraudulently crossed the Romanian border, taking refuge in Yugoslavia, then in France and the United States of America (USA), promoting the struggle for the national unity of Romanians. Working and living in the USA until the age of 100, he passed away on 9 January 1993 in Saint Louis, Missouri and was buried in Romania, in Chișinău in 1993.

Keywords: World War I, military cadres, Ostars Committees, Land Council, Agrarian Law, Moldovan peasants, politics, deputy, illegality.

Anton Crihan s-a născut la 12 iulie 1893, în comuna Sângerei, județul Bălți. Face parte dintr-o familie de țărani moldoveni, cu o situație materială satisfăcătoare. Părinții lui Anton doreau ca fiul lor să devină un luminat cărturar și un înaintaș al vremii.

Copilăria și studiile primare sunt petrecute împreună cu părinții și neamurile, în localitatea de baștină, ajutându-și părinții la lucrările agricole. Era harnic și puternic, dar îi plăcea și cartea, citind multă literatură. Urmează studiile liceale la Bălți, unde a învățat cu sârguință și a lucrat la un mezelar. După liceu (a.1914), urmează Facultatea Economică din Odesa, pe care o absolvă în 1917, fiind pasionat de chimie și științele naturii. În timpul vacanțelor călătorește prin Basarabia, Țara Românească, vizitează Iașul, Bucureștiul, Cernăuțiul, Constanța și alte localități. Este impresionat de cultura, literatura și publicistica românească.

În preajma Primului Război Mondial, autoritățile țariste din Basarabia efectuează o mobilizare masivă a bărbaților în unitățile militare de infanterie, cavalerie și artilerie, trimițându-i pe tinerii soldați româno-moldoveni pe fronturile de la Marea Baltică până la Marea Neagră.

Anton Crihan, la 27 iulie 1916, este mobilizat în Armata rusă, face o instruire la Școala militară din Odesa și, după absolvire, i se conferă gradul de ajutor sublocotenent, fiind încadrat în Regimentul 48 Infanterie pe frontul românesc. Este ofițer de Stat Major și translator militar, cunoscător a trei limbi: rusă, română și franceză. În ianuarie 1917, este transferat în Regimentul de geniu al Armatei a 4-a rusă, la unitatea de la Bârlad. Sublocotenentul Anton Crihan se deplasează în interes de serviciu la Iași, Suceava, Odesa, Nicolaev, Chișinău și în alte garnizoane. Stabilește relații și colaborează cu ofițerii și ostașii moldoveni din aceste garnizoane militare. La Bârlad înființează o filială a Partidului Național Moldovenesc, care pleda pentru „...înzestrarea țăranilor moldoveni cu pământ, înfăptuirea unei largi democrații și lupta, prin cuvântul tipărit, cât și prin graiul viu, dar și cu arma în mână, împotriva anarhiei, jafurilor și nelegiuirilor din partea ocupanților străini din Basarabia”. În această perioadă, este mereu cu cartea în mână. Citește istoria, publicistica revoluționară și patriotică, în rusă și în română, face propagandă printre cunoștințe și prieteni, „deșteptându-se și pregătindu-se pentru o nouă etapă de luptă, de dezrobire națională, pentru că ceasul evenimentului mare venise”.

Aici aș aminti un citat din cuvântarea patriotului Anton Crihan din 1968, difuzată de radioul „Europa Liberă”, cu prilejul a 50 de ani de la Unire: „...Revoluția din 1905-1906 din Rusia a fost o adevărată repetiție generală a ceea ce avea să se întâmple în 1917-1918. Tot atunci apăruseră

primele ziare românești: „Basarabia” (redactor Emil Gavriliță), „Viața Basarabiei” (redactor Alexis Nour) și „Moldovanul” (redactor Gheorghe Madan), care făceau deschis propagandă revoluționar-patriotică în Moldova de peste Prut, ocupată de ruși”.

Sublocotenentul Anton Crihan participă la Marele miting al militarilor moldoveni de la Odesa, din 18 aprilie 1917, la care au participat peste 10 000 de ostași și ofițeri, care au contribuit la formarea și consolidarea comitetelor ostășești. În fruntea acestora era ștaps-căpitanul Emil Catelli și ajutorii săi: sublocotenentii An. Crihan, N. Ciornei, Șt. Holban, N. Secară, I. Păscăluță, M. Suruceanu și alții.

În perioada reacției eserilor, albgardiștilor și a generalilor ruși, Kornilov și Colceac, care s-au retras de pe frontul de Vest, românii-basarabeni din Odesa au dat dovadă că sunt cei mai credincioși luptători pentru apărarea structurilor militare ale Guvernului Provizoriu Rus și al „slobozeniei”. Militarii au fost citați și li s-au adus mulțumiri din partea Comandamentului armatei ruse, personal, din partea Comandantului Armatei ruse, general Alexandru Șcerbaciiov. Mai târziu, demnitarul rus se transferă cu serviciul într-o unitate militară din Odesa, unde se simțea în siguranță maximă. În mai-iunie 1917, cu aprobările luate de la conducerea Armatei ruse, Anton Crihan organizează împreună cu Comitetul Ostășesc din Odesa, Cohorte de Miliție, acestea erau formațiuni militare pentru paza satelor din Basarabia de bandele înarmate de dezertori, jefuitori și alte categorii de soldați refugiați de pe Frontul românesc.

În aceeași perioadă Anton Crihan este numit Inspector al Cohortelor moldovenești, organizează posturi mobile de călăreți și infanterie, amplasate în partea de sud a Basarabiei. Cohortele, în acea vreme, erau o forță militară de rezistență pe teritoriul Basarabiei, având 16 unități a câte 100 de soldați, în total 1400 -1600 militari cu experiență, unii răniți de 2-3 ori, trecuți prin război.

Sublocotenentul Anton Crihan, împreună cu locotenentii N. Ciornei, P. Oțel, D. Budescu și alți 20 de ofițeri din conducerea Cohortelor, a îndeplinit diferite ordine, a participat la misiuni de menținere a ordinei și liniștei în localitățile din Basarabia.

În primăvara și vara anului 1917, în toată Basarabia se derulează diverse activități politice. Militarii se organizează în Comitete ostășești, încep o serie de întruniri și congrese ale cooperabilor-țărani, clericilor, învățătorilor, studenților, medicilor. Congresele și mitingurile acestea se țin lanț, mai ales în lunile aprilie - iunie. Și lucru interesant de notat, toate, fără absolut nicio excepție, cer într-un glas limba moldovenească adică românească, cu grafie latină în școală, biserică, administrație, justiție și armată. Mai cer totodată libertate, independență și autodeterminare pentru Basarabia. Se mai cere o funcție de conducere, un Consiliu local, numit mai târziu *Sfatul Țării*.

Tot mai activi devin militarii moldoveni în teritoriul Basarabiei, ei prelungind toate acțiunile social-politice, coordonate cu Partidul Național Moldovenesc. Acestora li se părea că lucrurile nu mergeau destul de repede, deși ei erau grăbiți să ajungă, cât mai neîntârziat, la rezultate practice precise. Și apoi, prea se amestecau în treburile Basarabiei militarii ruși din garnizoană, care, în mod permanent se aflau la Chișinău mai ales, în număr extrem de

mare, încât civilii moldoveni, din cauza lor nu mai puteau face nimic, nu se puteau deplasa, organiza lucrările agricole, comerțul.

Un citat important din discursul domnului Anton Crihan arată interesul lui pentru soarta Basarabiei: „...*Din momentul când militarii moldoveni iau astfel conducerea mișcării în mâinile lor, mersul revoluției în Basarabia, întradevăr, ia o înfățișare nouă.... În iulie, ia ființă în Chișinău Comitetul Central al Soldaților și Ostașilor Moldoveni, care din prima zi își propune drept scop al existenței sale convocarea la Chișinău a unui Congres al Militarilor moldoveni, care să hotărască soarta Basarabiei*”.

În octombrie 1917, locotenentul Anton Crihan participă activ la convocarea și desfășurarea la Chișinău a Congresului Militarilor Moldoveni, la care au participat circa 600 - 800 delegați veniți de pe fronturi și din garnizoanele Rusiei. Anton Crihan a vorbit despre proclamarea autonomiei Basarabiei, despre înființarea unui organ de conducere legislativ, numit Sfatul Țării. Congresul a fixat numărul militarilor - deputați ai naționalităților, partidelor și organizațiilor obștești. Face repartizarea pe naționalități, atribuind moldovenilor 70% din mandate și minorităților 30% mandate.

Ion Pelivan, fruntaș de seamă al Mișcării naționale din Basarabia, în discursul său ținut la deschiderea Sfatului Țării, definește rolul militarilor-moldoveni în modul următor: „*Ideea aceasta, a înființării Sfatului Țării, a fost prinsă de ostașii noștri și ei au răspândit-o pretutindeni, lucrând cu stăruință pentru înfăptuirea ei*”. Aportul militarilor români-moldoveni din Odesa, Chișinău, Iași, Sevastopol, Ecaterinoslav, în Mișcarea Națională, a fost considerabilă. S-a proclamat autonomia Basarabiei și înființarea Sfatului Țării.

Anton Crihan a fost un activist înflăcărat al Partidului Național Moldovenesc, fiind unul din cei 12 deputați ai Constituantei ruse. Partidul, în 1917, și-a reorganizat structurile la Chișinău și și-a răspândit activitățile în toate județele și localitățile mari ale Basarabiei. Publicațiile principale ale militarilor și patrioților moldoveni erau: *Cuvântul moldovenesc*, *Soldatul moldovean*, *Glasul Basarabiei*, unde erau publicate știrile de pe frontul românesc, situația agrară din satele moldovenești, crimele și jafurile săvârșite de Armata Roșie, despre soldații ruși și ucrainenii refugiați de pe Frontul Românesc. Anton Crihan menționa, în presa periodică, faptul că „*Regimentul Moldovenesc de Infanterie și Cohortele de miliție nu făceau față tăvălugului rusesc. Soldații și ofițerii ruși părăseau pozițiile de luptă ale frontului românesc, veneau în Basarabia să se odihnească, să chefuiască și să jefuiască populația băștinașă*”.

De aceea, în memorabila ședință a Sfatului Țării, când s-a hotărât să facem apel la „*orice armată de oriunde ar fi fost aceasta*”, cuvintele acestea pentru noi nu însemnau decât chemarea Armatei române. „*Asta o știam noi și o știu și deputații minoritari,....După luarea acelei hotărâri, reprezentanții partidului social-democrat, care, de fapt, erau bolșevicii și aceia ai Bundului, adică evreii, s-au retras din Sfatul Țării. Ori, să nu-și închipuie cineva că noi eram niște naivi și nu știam ce făceam. Așadar, lupta adevărată pentru Unire atunci s-a dat, în luna decembrie 1917, nu la 27 martie 1918.*

Gruparea cea mai activă din Sfatul Țării, care a lucrat permanent și în mod hotărât pentru Unire, a fost, fără îndoială, Blocul Moldovenesc. Acesta

era grăbit să vadă Unirea făcută, deoarece se temea că se „schimbă vremurile”, care atunci erau favorabile unirii noastre.

În perioada ianuarie 1918, împreună cu alți delegați din Comitetul Central Ostășesc, Anton Crihan efectuează două vizite la Iași, cu misiunea de a grăbi ajutorul militar românesc pentru Unirea Basarabiei cu România. Aici s-a întâlnit și cu generalul Armatei române, basarabeanul Alexandru Averescu. Marele comandant, în perioada 6 -13 ianuarie 1918, a sprijinit moldovenii de peste Prut în consolidarea Sfatului Țării. Generalul Constantin Prezan, Șeful Marelui Stat Major, a trimis în grabă Divizia a XI-a Infanterie, în frunte cu generalul Ernest Broșteanu, care a stabilit ordinea și a eliberat Chișinăul de sub ocupația bolșevică.

Deputatul Anton Crihan a fost nu numai un minunat specialist în probleme de organizare și practici militare, dar și unul dintre cei mai pregătiți și credincioși reprezentanți ai țărănimii moldovenești. La 19 ianuarie 1918, la ședințele Sfatului Țării, expune argumentat „Instrucțiunea agrară”, cu 16 articole, pentru împrăștierea țăranilor moldoveni. Era președinte al Comisiei agrare și Director al Departamentului Agriculturii, cel mai greu compartiment al guvernării din acea vreme.

Cu toată onoarea și pricepera sa intelectuală, marele Anton Crihan a reușit să facă și să rezolve cea mai complicată problemă economică de după Unire, și anume cea a țăranimii basarabene – *Legea agrară*. Era conștient că această problemă nu trebuie lăsată pe seama guvernului român, condus de Partidul Conservator, în care intrau marii moșieri ai țării, potrivnici oricărei reforme agrare. Acesta se grăbea cu votarea Legii agrare, pentru că, spunea el: „... S-o lăsăm în seama viitorului, care nu ni se părea prea sigur nici acela, de asemenea, nu puteam, fiindcă asta ar fi însemnat, în primul rând, să nu ne ținem de cuvânt, față de alegătorii noștri, iar dușmanii noștri tocmai asta așteptau de la noi. Asta ar mai fi însemnat totodată să lăsăm să dăinuiască și mai departe nedreptățile, pe care le făcuseră rușii țăranilor noștri în timpul dominației lor din 1812-1918”. Aceste idei, pline de înțelepciune, care au apărut în scrierile publicate în presa periodică, și-au dovedit valabilitatea.

La 27 martie 1918, patriotul militar, Anton Crihan, votează Unirea Basarabiei cu România. După elaborarea Legii agrare, în decembrie 1918, împreună cu Pan Halippa, au înființat „Casa Noastră”, instituție care a avut menirea de a aplica pe teren, în masele largi ale țăranimii, legislația agrară. În această perioadă complicată, Anton Crihan se înscrie și termină în 1924, prin corespondență, Facultatea de Drept din București, lucrând o perioadă scurtă în domeniul juridic.

În arhivele militare ale României, găsim că locotenentul Anton Crihan, la 25 martie 1918, pentru merite deosebite, este avansat la gradul de căpitan. A luptat pe frontul român alături de oștirile românești, a fost de trei ori rănit: la spate, la picior și la mâna stângă; a fost decorat cu ordinea rusești: Sf. Gheorghe cl.III-a, Sf. Ana cl. a 3-a și a 4-a, Sf. Stanislav cl. a 2-a și a 3-a. După Unire, este încadrat ca ofițer în Armata română, Regimentul 82 Infanterie, Batalionul 9 Vânători de Munte, și trecut în rezervă, la 28 februarie 1920, prin Decretul nr. 818 din 28.02.1920.

Anton Crihan, în 1924, face parte din delegația românească la Conferința ruso-română de la Viena. A sprijinit personalitățile politice din

Basarabia, a fost alături de politicianul și scriitorul moldovean, Constantin Stere. Anton Crihan a fost unul dintre fondatorii Partidului Țărănesc din Moldova de peste Prut, a lucrat cu studenții, ca profesor, la Universitatea Politehnică din Iași, a fost șeful Catedrei de economie politică și legislație agrară la Facultatea de Agronomie din Chișinău (1934 - 1940). În 1934, susține teza de doctorat la Universitatea Sorbona de la Paris. La Universitate și în alte localuri publice, a dus și o activitate politico-patriotică, inclusiv cu studenții, care l-au iubit și l-au apreciat ca pe „...un luptător consecvent pentru cauza românească”.

Anton Crihan a avut o activitate politică imensă, de apropiere, de integrare a Bucovinei și a Moldovei de peste Prut cu România, a fost ales deputat în Parlament în mai multe legislaturi (1919, 1920, 1922, 1932, 1937), a fost subsecretar de stat la Chișinău. Fiind și cadru militar în rezervă, i-a sprijinit la toate nivelurile pe militarii basarabeni, care au contribuit la Unire. Îi defăima, îi critica deschis pe unii politicieni bucureșteni, care, neavând nicio experiență politică, nici merite față de țară, atacau marele personalități basarabene, precum Constantin Stere, Pan Halippa, Ștefan Ciobanu și alții.

În 1940, a fost împotriva Deciziei Regale de cedare a Basarabiei și a cerut, împreună cu alți fruntași ai vieții publice a României, să se intre în război cu URSS-ul, ca să opună rezistență rușilor și să apere Unirea din 1918, dar conjunctura politică din acea vreme era potrivnică.

După ocuparea României de către trupele sovietice, august 1944, arestările intelectualilor, generalilor și a unor membri marcanți ai Sfatului Țării se țineau lanț. Anton Crihan trece în ilegalitate. Se ascunde în Banat, Timișoara și în Munții Apuseni, de securiștii români și sovietici, își folosește experiența sa de luptă de pe vremea războiului, „își șterge urmele”, se îndepărtează, trece frontiera în Iugoslavia, unde este trădat și arestat de poliția sârbă. Anton Crihan apelează la prieteni și la soția sa de origine franceză, cerându-le să se adreseze organelor Ministerului de Interne al Serbiei și Ambasadei franceze, pentru a nu fi extrădat rușilor și românilor din închisoarea de la Belgrad, unde era întemnițat. Organele de justiție românești trebuiau să-l judece ca pe „un dușman al poporului”, să-l predea organelor NKVD și să-l trimită în GULAG-ul Siberiei. Cu ajutorul funcționarilor Consulatului francez, care i-au înțeles situația, ajunge în Franța care îl adăpostește o perioadă de timp. Simțind o nesiguranță și în această țară, unde mișuna agentura KGB-ului sovietic, a plecat cât mai departe de țara sa, România, pe continentul american, statul Missouri, în orașul Saint-Louis.

În SUA, a lucrat în diferite domenii, ca funcționar, a făcut parte din Comitetul Național Român în exil, obținând o pensie la organizația „*Social Security*”, suficientă pentru un trai decent. În Franța, în SUA, țări îndepărtate de plaiurile natale, a iubit Basarabia, a dus dorul de românii-moldoveni din Chișinău, Bălți, Sângerei, Tighina și Căușeni, ocupați de sovieticii ruși, a avut o corespondență impunătoare cu prietenii, rudele și activiștii patrioți din România și Republica Moldova (1989).

În dosarele operative nr.14820/1, 14820/2 din 1967, C.N.S.A.S. București, Direcția Arhiva Centrală sunt menționate următoarele aspecte ale vieții și activității anticomunistului Anton Crihan. *După 1944 Anton Crihan, stabilit cu traiul la București, mai târziu la Iași, ca profesor universitar la*

Facultatea de Agronomie, până în a.1948, ca și alți politicieni din Basarabia, membri ai Sfatului Țării, este în atenția organelor Securității și Ministerului de Interne din România. În documentele operative este menționat că Anton Crihan ducea o viață modestă, întreținându-se din salariu, nu avea o situație materială bună și nu erau semnalate activități politice, cu toate că era fondatorul Partidului Național Țărănesc din Basarabia. Din documentele operative ale organelor securității nu rezultă clar când și în ce împrejurări a plecat din țară și nu s-au identificat toate rudele, prietenii și rudele sale, care prezintă importanță. S-a constatat că în 1948 a trecut fraudulos frontiera cu Jugoslavia, a fost reținut până în 1949 în lagărul din Becicherecul Mare. Cu ajutorul funcționarilor Consulatului francez, de aici, revine în Franța. La Paris este membru al Comitetului Executiv al Grupului Național-țărănesc din emigrație, președinte de onoare al Asociației „Probasarabi” (1951). Din cauza unor neînțelegeri și intrigă cu alți membri de partid, pleacă în SUA, se căsătorește cu Lula Olivia, originară din Deva, sora fugarului Lula Remus, urmărit de organele M. A. I. din Hunedoara. Crihan Anton este conferențiar pentru probleme politice în rândul refugiaților români, tratând subiecte anticomuniste, este membru C.N.R. și vorbitor la radio „Vocea Americii”.

În adresa, din 27 martie 1968, Saint Louis, SUA, către românii basarabeni, cu prilejul aniversării de 50 de ani de la Unire, profesorul universitar doctor Anton Crihan, înflăcăratul unionist, a spus: „...Scumpii mei frați basarabeni, e bine să știți și voi că n-am pierdut încă nădejdea să vă vedem pe voi toți reveniți o dată mai mult și pentru totdeauna la sânul patriei noastre comune. Și n-am pierdut încă această nădejde, deoarece eu continui să cred că monstrul sovietic odată și odată va trebui să plesnească. Mai mult chiar, eu cred că ziua aceasta nu mai e departe. În nădejdea aceasta, eu strig de la depărtare, unde mă aflu: „Trăiască Basarabia românească!”

În Casa Armatei Române, București, la un discurs cu prilejul Centenarului Unirii din 26 noiembrie 2018, am vorbit și despre legendarul Anton Crihan următoarele: „...Cu părere de rău constat că, clasa politică și contemporanii noștri pierd timpul, lucrează contraproductiv, bruiază adevăratele probleme și nu percep, nu promovează adevăratele rezultate, retrairi ale Unirii..., ne certăm, ne dăm pe mâna străinilor, reglând niște conturi în partide, ruinăm întreprinderi, vindem pământurile strămoșești ale românilor.

În 1917-1918, generația curajoasă, harnică și pricepută de atunci, în condiții extrem de grele și cu jertfe foarte mari, a semănat ogorul nostru național cu o cultură de aur, care urma să dea rod abia peste o sută de ani, iar noi, cărora ne revine să strângem prețioasa recoltă, în loc să culegem, bob cu bob, recolta pusă în brazdă și irigată abundent cu sângele și sudoarea vrednicilor noștri înaintași, noi, irascibili și mercantili, tot cântărim cu zgârcenie care ar fi costurile viitoarei Uniri a Moldovei de peste Prut cu România.

Anton Crihan, un fiu al Basarabiei române, înzestrat de Dumnezeu cu o putere umană și fizică extraordinară, a trăit și a luptat o sută de ani, fiind un lider în toate misiunile național - patriotice. A decedat, de bătrânețe, la 9 ianuarie 1993, în locuința sa din Saint-Louis, SUA. A fost unul dintre cei mai tineri membri ai Sfatului Țării și cel mai longeviv luptător și deputat al

României Mari. Conform testamentului, corpul neînsuflăit al eroului Anton Crihan a fost adus la București, la Mănăstirea Cașin, pe urmă a fost înhumat la Cimitirul Central din Chișinău. *Era dorința de odihnă pe veci a luptătorului legendar în pământul Basarabiei, pentru care și-a dăruit viața, închinând-o pentru integritatea României Mari.* Cu astfel de oameni, care au luptat pentru o cauză nobilă și sfântă, trebuie să ne mândrim că suntem români.

A scris următoarele lucrări: *Capitalul străin în Rusia, "Cum s-a făcut Unirea Basarabiei cu România, Drepturile românilor asupra Basarabiei, Chestiunea agrară în Basarabia până la Revoluția din 1917.*

După ce am realizat acest material, bazat pe mărturii și documente din arhiva națională, mărturisesc sincer că poate nu am găsit cuvintele cele mai potrivite pe măsura măreției acestui om al Patriei Române, născut și călit la focul suferințelor prin care a trecut binecuvântatul pământ al Basarabiei.

Să-l păstrăm pentru eternitate în inimi și în memorie. Să-i urmărim pilda, îndreptându-ne gândurile spre acest pământ. Să ne aplecăm cu pioșenie și cu recunoștință în fața nemuritorului Anton Crihan.

BIBLIOGRAFIE

Arhivele Militare Naționale Române, f.727, inv. 2, dosar 77.

Arhiva militară Pitești, Fond 5451/d.70,307, Foaie de personal, document fila 1-10.

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Arhiva operativă, dosar14820, vol.I și 2, 1965-1967.

COLESNIC Iurie, *Generația Unirii*, Editura Muzeum, Chișinău, 2016.

CRIHAN Anton, *Drepturile românilor asupra Basarabiei, după unele surse rusești*, Humold State University, California, 1990.

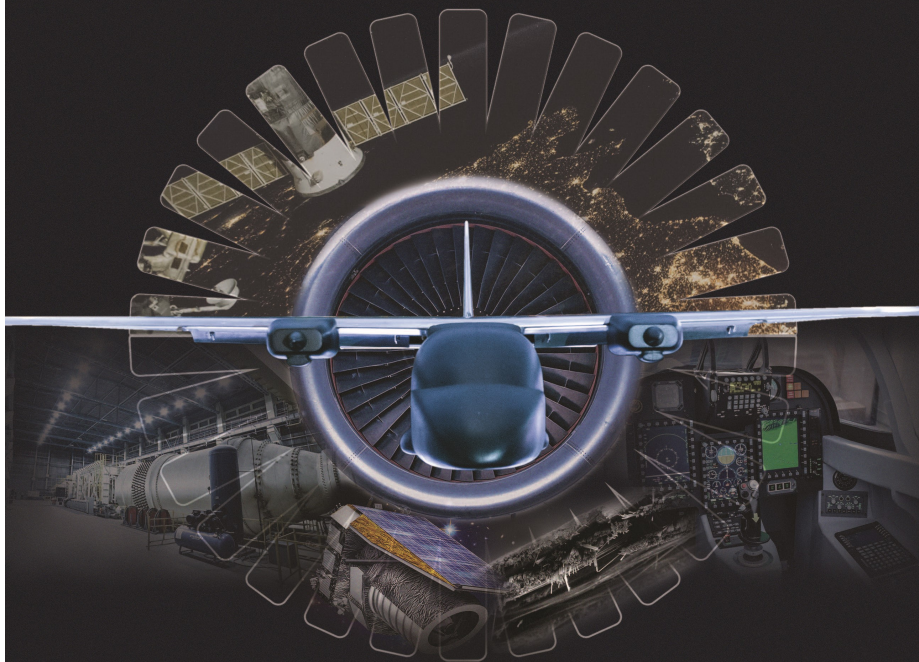
CRIHAN Anton, „Cum s-a făcut Unirea Basarabiei cu România”, *Revista Limba Română*, 1990.

INCAS
Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Aerospațială "Elie Carafoli"

**PESTE 70 DE ANI DE TRADIȚIE
ÎN CERCETARE AEROSPAȚIALĂ**

www.incas.ro
incas@incas.ro
B-dul Iuliu Maniu, Nr. 220, 061126, Sector 6
București, ROMÂNIA

ÎN ATENȚIA COLABORATORILOR !

Pentru cei ce doresc să publice articole în Revista de Științe Militare, publicație indexată în baza de date internațională CEEOL și pentru o mai bună procesare a articolelor, supunem atenției dumneavoastră, următoarele cerințe obligatorii.

1. Criteriile de selecție a articolelor sunt următoarele:

Circumscrierea în aria tematică a revistei în următoarele domenii: actualitatea politico-militară; tendințe și perspective în domeniile securitate, apărare, geopolitică și geostrategie, societatea informațională; problematica păcii și a războiului; strategie militară; securitate cibernetică.

Originalitatea – argumentare proprie; caracter de noutate; să nu fi fost publicat anterior;

Caracter științific al lucrării – stil neutru, obiectiv, argumentarea afirmațiilor și precizarea tuturor resurselor bibliografice utilizate;

Bibliografie relevantă, care să cuprindă lucrări de prestigiu și surse recente, redactată conform cerințelor bazei de date internaționale în care este publicată revista;

2. Dimensiunea articolului și norme de editare.

Dimensiunea articolului poate varia între minim 6 și maxim 12 pagini (inclusiv notele de subsol, bibliografia, figurile și anexele).

Setări pagină: margini 2 cm, format A 4.

Textul, articolului se va scrie cu font Times New Roman, dimensiune corp 12, spațiere la 1 rând, cu diacritice. Nu sunt acceptate fonturile care au măpări neobișnuite (în care caracterele diacritice – ș, ț, ă, î, â și Ș, Ț, Ă, Î, Â – înlocuiesc alte caractere - [,], @, ~, \ ș.a.m.d.). Articolul trebuie cules, pur și simplu, fără nicio altă formatare în afara sublinierilor, acolo unde este cazul folosind bold și italic.

Ecuțiile. Indiferent de locul pe care îl ocupă în cadrul articolului, ecuațiile se introduc numai în Microsoft Equation Editor. La limită, se acceptă ecuații scrise de mână, numerotate și trimise separat de restul articolului).

Figurile. Sunt acceptate formatele vectoriale standard. În cazul figurilor produse cu o altă aplicație decât Microsoft Word (de exemplu, Corel Draw sau AutoCAD), fișierele respectivelor aplicații vor fi trimise împreună cu restul articolului. Figurile trimise în format electronic vor fi desenate la dimensiunile la care pot fi tipărite, iar dimensiunea textului trebuie să fie între 8 și 12 puncte tipografice. Sunt acceptate și figuri desenate de mână, pe foi separate de restul articolului, cu condiția ca desenele să fie clare și să poată fi ușor identificat locul din cadrul articolului în care trebuie să se regăsească.

Denumirea fișierului trebuie să conțină numele autorului și titlul articolului fără diacritice. Salvarea se va face ca document Word.

3. Structura articolului

Titlul articolului în limba română și în limba engleză (centrat, scris cu majuscule, bold, font 14).

Sub titlul articolului o prezentare de autor succintă, care să cuprindă următoarele elemente (după caz): grad militar, titlu didactic/cercetare, titlu științific, prenume, nume, iar la subsolul paginii funcția deținută la principala afiliere instituțională, în cazul doctoranzilor – domeniul cercetării, universitatea, e-mail.

Un rezumat relevant, de circa 150 de cuvinte (caractere italice), 5-6 cuvinte-cheie (caractere italice), în limba română (rezumat) și engleză (abstract).

Introducere/Considerații preliminare.

Două-patru capitole, eventual sub-capitole. Opțional, dacă se consideră util pentru argumentare, pot fi incluse în articol tabele/grafice/imagini, cu trimitere din text către acestea. Ele vor fi expediate redacției odată cu articolul, în format jpeg/png/tiff. În cazul tabelelor, deasupra se scrie, „Tabelul nr. X: titlu”, iar în cazul imaginilor, hărți, etc., dedesubt se scrie Figura nr. X: titlu”. În ambele cazuri, se menționează sursa (dacă este cazul) în notă de subsol.

Concluzii.

4. Referințe bibliografice

Articolul va cuprinde note de subsol și bibliografie, după modelul ilustrat în cele ce urmează. Toate sursele bibliografice citate se indică în limba în care au fost consultate, cu transliterație în caractere latine dacă este cazul/opțional, traducerea titlului din limba străină; La notele de subsol, se începe cu prenumele autorului, iar la final se menționează și nr. paginii/paginilor (p./pp.).

Titlul unui articol se marchează cu ghilimele, iar numele revistelor și al cărților se marchează cu caractere înclinate (cursive) /italice.

Exemplu de carte: Milton G. Leherer, *Ardealul pământ românesc*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1989, pp. 37 - 45.

Exemplu de articol: Anghel Andreescu, „Ardealul a fost și va rămâne pământ românesc”. în *Revista de Științe Militare*, nr. 2/2019, București, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, p. 96.

Sursele electronice se citează cu link-ul întreg, menționând autorul, titlul cărții/articolului (între ghilimele) și numele publicației (se indică și data la care a fost accesată).

Exemplu: Daniel Guță, „Cât de întinsă a fost Dacia antică. Regele care i-a lărgit cel mai mult granițele, dar nu a reușit să aducă pacea în ținut”, în *Adevărul*, nr.14 martie 2017, disponibil la <https://adevarul.ro/locale/hunedoara>cat-intinsa-fost-dacia-antica...>, accesat la 02 09 2019.

La bibliografie, se vor menționa toate lucrările citate în articol. Sursele se ordonează alfabetic, după numele autorului, scris cu majuscule.

Exemplu de carte: BUZATU G., *România sub imperiul haosului 1939-1945*, Editura Polirom, București, 2007.

Exemplu de articol: CALAFETEANU I., „Spolierea României la Tratatul de Pace de la Paris”, în *Historia*, nr.3/2014, București, Editura Polirom.

Sursele electronice se citează cu link-ul întreg, menționând autorul, titlul cărții/articolului (între ghilimele) și numele publicației (se indică și data la care a fost accesată). Exemplu:

DAVID A. V., „Generalul Berthelot – un francez cu inimă de român”, în volumul *Studii de istorie a înălțării și declinului nației românești*, Editura TENPUS DACOROMÂNIA COMITERA, București, 2006, disponibil la <http://fscro.eu/generalul-berthelot-unfrancez-cu-inimă-de-roman>, accesat la 22 09 2019.

5. Evaluarea științifică a articolelor se realizează de referenții științifici ai revistei. Concluziile acestora sunt aduse la cunoștința autorilor, ele reprezentând argumentul pentru acceptarea/respingerea articolelor. În urma evaluării, există trei posibilități: *a) acceptarea articolului* spre publicare ca atare sau cu modificări minore; *b) acceptarea articolului* spre publicare cu modificări/completări de substanță; *c) respingerea articolului*.

Nota bene: Redacția își rezervă dreptul de a face sau de a solicita autorilor modificări ce se impun pe text. Articolul se predă redacției în termenul agreat și va corespunde formei finale a materialului în limba română sau în engleză. Traducerea în limba engleză (British English sau American English, respectând principiul consecvenței) trebuie să fie completă și corectă, corespunzătoare standardelor academice, întrucât ediția în limba engleză este indexată în baze de date internaționale și difuzată comunității științifice internaționale.

Citatele din lucrări/documente oficiale (legi, tratate etc.) și din declarațiile existente în limba engleză ale unor personalități trebuie preluate ca atare din original. *Ghilimelele* se notează astfel: în limba română „...”, iar în limba engleză: “...”.

Materialele nu vor conține informații clasificate.

Responsabilitatea privind conținutul articolelor revine în totalitate autorilor, în conformitate cu Legea nr. 206 din 27 mai 2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare. Autorul are obligația să supună articolul unui proces de analiză antiplagiat înainte de a-l preda redacției.

Articolele publicate sunt supuse legii copyright. Toate drepturile sunt rezervate Academiei Oamenilor de Știință din România, indiferent dacă se are în vedere întregul material sau numai o parte a acestuia, în special drepturile privind traducerea, retipărirea, reutilizarea ilustrațiilor, citatele, difuzarea prin mass-media, reproducerea pe microfilme sau orice alt mod și stocarea în baze de date. Sunt autorizate orice reproduceri, fără perceperea taxelor aferente, dacă este precizată sursa.

Nerespectarea acestor cerințe va atrage respingerea articolului. Trimiterea articolului către redacție constituie implicit acordul autorului în privința celor arătate.

Pentru mai multe detalii despre publicație, puteți accesa site-urile noastre: www.aosr.ro; www.stiintemilitare.eu.

Vă mulțumim!
Colegiul de Redacție